

La tòfona pot donar vida als camps abandonats dels Pirineus

Convertir pastures abandonades del Pirineu en plantacions de **tòfona negra** [<https://ca.wikipedia.org/wiki/T%C3%B2fona>] (*Tuber melanosporum*), un producte molt apreciat a la gastronomia, pot ser una estratègia per recuperar la producció d'aquest fong silvestre, és a dir, en entorns forestals. I és que la proximitat del bosc no en frena la producció, segons un estudi realitzat per un equip investigador de la Universitat de Lleida (UdL) i el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC) publicat a la revista *Forest Ecology and Management*.

Els investigadors i investigadores han realitzat la recerca en una plantació d'alzines (*Quercus ilex*) de 5 anys d'edat, establerta en una pastura abandonada envoltada d'un bosc de la mateixa espècie d'arbres al Prepirineu. Volien comprovar si el bosc pot actuar com a font d'altres fongs associats a espècies arbòries mediterrànies (els anomenats **ectomicorízics** [<https://es.wikipedia.org/wiki/Ectomicorriza>]) que podrien desplaçar la tòfona i per tant, perjudicar-ne la producció. I han demostrat que tot i que la proximitat de bosc influeix en la comunitat fúngica associada als arbres plantats, això no té perquè limitar el creixement de la tòfona.

L'equip ha estudiat els efectes de la distància entre l'arbre hoste i el bosc circumdant en el desenvolupament de la tòfona i en la comunitat de fongs associats a les arrels. Els resultats indiquen l'abundància del fong està relacionada amb el creixement de l'arbre que l'allotja. "Si aconseguim que l'arbre creixi suficientment, la tòfona negra es fa forta", explica l'investigador de la UdL i el CTFC, Daniel Oliach.

Tot i això, els autors de l'article consideren que calen noves investigacions per determinar si una comunitat fúngica diferent pot afectar la producció de tòfones en el futur, "estudis que aportin dades de la viabilitat de realitzar plantacions de tòfones en un entorn forestal a llarg termini, dirigits a conèixer millor el desenvolupament de les tòfones en aquestes condicions, així com la quantitat de producció".

La producció de tòfones silvestres ha disminuït en els últims 100 anys, fet que ha impulsat l'establiment de plantacions en diferents regions de clima mediterrani del món. Davant l'èxit d'aquests camps, recentment s'ha despertat l'interès per cultivar aquest fong comestible en pastures abandonades o antics camps agrícoles situats dins el bosc.

Aquest treball ha comptat amb el suport de la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, i el Projecte INNOVATRUF (PECT El bosc, el primer recurs de l'economia verda - Fons Europeu de Desenvolupament Regional de la Unió Europea-Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020). Daniel Oliach també va rebre el suport de la Secretaria d'Universitats i Recerca del Departament d'Economia i Coneixement, a través del programa de Doctorats Industrials.

Visita a la plantació experimental / Foto: Daniel Oliach (CTFC)

Resum de l'article *The influence of forest surroundings on the soil fungal community of black truffle (*Tuber melanosporum*) plantations* [<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0378112720309816>]